

Lagstadgad
olycksfallsförsäkring
2012

Innehåll

Lagstadgad olycksfallsförsäkring år 2012	4
Lagstadgad olycksfallsförsäkring.....	4
Försäkringsskyldighet	4
Försäkringen börjar	4
Rabatt för användning av Tapiolas nättjänst.....	4
Fortlöpande eller tidsbegränsad försäkring.....	5
Försäkringen omfattar alla anställda	5
Försäkrade	6
Personer i anställningsförhållande	6
Företagare och familjemedlemmar.....	6
Lantbruksföretagare och arbetstagare på lantbruk	7
Bolagsman och delägare.....	7
Arbete utomlands och utlännning anställd i Finland	8
Olycksfallsförsäkringspremie	9
Delarna i premien	9
Premie enligt risk	9
Tapiolas betalningssystem	9
Betalning av premien	10
Tapiolas betalningssystem	10
Årlig tidtabell för premier	11
Förvaltning av försäkringen	12
Anmälan om ändringar	12
Avslutande av försäkring.....	12
Ersättning för arbetsolycksfall	12
Ersättningsbara arbetsolycksfall och yrkessjukdomar	13
Ersättningar	14
Vid olycksfall.....	18
Det lönar sig att satsa på arbetarskyddet	19
Tapiola ger råd i arbetssäkerhet och riskkartläggning	19
Försäkring för fritid är en bra personalförmån	20
Försäkringar för fritid	20
Arbetslöshetsförsäkrings- och grupplivförsäkringspremier	20
Arbetslöshetsförsäkring	20
Grupplivförsäkring för anställda.....	22
Tapiola betjänar.....	23

Lagstadgad olycksfallsförsäkring år 2012

Denna handbok är avsedd som hjälpmedel för personen som i ett företag sköter den lagstadgade olycksfallsförsäkringen.

Handboken innehåller information om den lagstadgade olycksfallsförsäkringen och uppgifterna som under året skall meddelas till Tapiola eller på annat sätt tas i bekante.

Information om lagstadgad olycksfallsförsäkring ges på adressen tapiola.fi/tapaturma och per telefon.

Viktiga siffror år 2012

Olycksfallsförsäkringspremie (enligt tabellpremier)

- den lägsta årsinkomsten som utgör grund för ersättning är 11 890 euro
- minimipremie är 100 euro (byggnadsfirmor 180 euro)

Premien för grupplivförsäkring för anställda

- 0,072 % av lönesumman. Minimipremie är 10 euro
- kommuner, samkommuner och församlingar 0,063 %. Minimipremie är 10 euro

Arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie

- 0,80 % av den totala lönesumman upp till 1 936 500 euro
- 3,20 % för delen som överskrider 1 936 500 euro
- 0,80 % för delägare

Löntagarens arbetslöshetsförsäkringspremie

- 0,60 % av lönesumman
- 0,20 % för delägare

Rabatt för användning av Tapiolas nättjänst

En arbetsgivare som lämnar in sina årliga olycksfalls-, yrkessjukdoms- och löneanmälningar i Tapiolas nättjänst (för företag) får 1 % (högst 1 000 euro) rabatt på premierna för lagstadgad olycksfallsförsäkring. I nättjänsten kan man även kontrollera och skriva ut statistik om arbetarskyddet i företaget samt titta på hela försäkringsskyddet i realtid.

Lagstadgad olycksfallsförsäkring

Den lagstadgade olycksfallsförsäkringen är en del av det finska socialskyddet. Lagen om olycksfallsförsäkring garanterar den skadades socialskydd vid arbetsolycksfall eller yrkessjukdom. Främst ersätts inkomstbortfall för tiden för arbetsoförmåga samt kostnader för sjukvård.

Försäkringsskyldighet

Arbetsgivaren är skyldig att försäkra sina anställda med en lagstadgad olycksfallsförsäkring om de arbetar mer än 12 dagar om kalenderåret. Också en utländsk arbetsgivare är försäkringsskyldig när han låter utföra arbete i Finland.

En egnahemsbyggare anställer två personer för att gjuta grunden och två timmermän för att bygga huset. Arbetet med grunden beräknas ta tre dagar och byggandet fyra dagar i anspråk. Arbetet görs alltså under sammanlagt 14 dagar och egnahemsbyggaren är därmed skyldig att försäkra de anställda.

Om arbetsgivaren inte tecknat försäkringen, betalar Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund olycksfallsersättningarna till den anställda. I sådana fall inkasserar Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund från den försäkringsskyldiga en del av ersättningarna (högst 2 160 euro år 2012) och höjda premier för den tid försäkringsskyldigheten försumrats. Om olycksfallet inträffar i arbete för sådan arbetsgivare som inte är försäkringsskyldig uppbärs inte höjda premier. Av ersättningarna skall arbetsgivaren dock betala en andel som år 2012 är högst 108 euro.

Försäkringen börjar

Arbetsgivaren skall teckna lagstadgade olycksfallsförsäkring för sina anställda innan det försäkrade arbetet börjar. Försäkringen kan inte tecknas retroaktivt.

Försäkringen börjar tidigast vid den tidpunkt arbetsgivaren meddelar Tapiolas representant att han tecknar försäkringen. Försäkringen kan även tecknas per telefon. Försäkringsansökan skall fyllas i nog-

grant så att Tapiola får alla uppgifter som behövs för förvaltningen av försäkringen.

Arbetet med ett egnahemshus börjar måndagen 17.5.2011. Husägaren hinner dock inte lämna in ansökan om försäkring förrän på tisdagen. Därmed träder försäkringen i kraft 18.5.2011 och den ersätter inte ett olycksfall som inträffat 17.5.2011.

En fortlöpande olycksfallsförsäkring som är i kraft i ett annat bolag kan överföras till Tapiola när den har varit minst ett kalenderår i kraft i det tidigare bolaget. En separat överföringsansökan skall härvid fyllas. Byte av försäkringsbolag kan ske kvartalsvis vid bestämda tidpunkter (1.1, 1.4, 1.7, och 1.10). Försäkringen träder i kraft i det nya försäkringsbolaget tre månader efter den sista dagen i överföringsperioden. Till exempel om ansökan lämnas in före utgången av september träder försäkringen i kraft i Tapiola i början av följande kalenderår.

Tapiola bekräftar att ansökan anlänt genom att till arbetsgivaren sända försäkringsbrevet, intyget över giltigheten och en förskottsfaktura för den första försäkringsperioden.

Fortlöpande eller tidsbegränsad försäkring

När det försäkrade arbetet är fortlöpande, fortlöper också olycksfallsförsäkringen årligen. Som fortlöpande arbete anses också säsongbetonat, årligen upprepat arbete (t.ex. bärplockning, asfaltarbete, sommarrestauranger).

I en fortlöpande försäkring är försäkringsperioden ett kalenderår. Försäkringsperioden för en nytecknad försäkring som börjar i november eller december är dock längre. Den fortlöper från att försäkringen trätt i kraft fram till utgången av följande kalenderår.

Föräldrarna anställer en barnskötare i november och tecknar en lagstadgad olycksfallsförsäkring. Den första försäkringsperioden upphör vid utgången av följande år.

Med en tidsbegränsad försäkring kan de anställda försäkras när arbetet uppenbarligen varar en kortare tid än ett år. Till exempel arbetarna vid ett nybygge kan försäkras med en tidsbegränsad försäkring. Försäkringen är då i kraft så länge arbetet varar och upphör utan separat uppsägning. Försäkringsperioden är lika lång som den tid försäkringen är i kraft.

Försäkringen omfattar alla anställda

Den lagstadgade olycksfallsförsäkringen skyddar alla anställda med det lagstadgade försäkringsskyddet vid olycksfall.

Arbetsgivaren kan teckna en specialförsäkring för en viss del av företaget eller för ett visst arbete. En separat försäkring underlättar kostnadskalkyler och uppföljning av arbetsolycksfall.

En verkstad har försäkrat sina anställda med en fortlöpande försäkring. Företaget utvidgar verkstadslokalerna och anställer byggnadsarbetare. Byggnadsarbetarna kan försäkras med en separat, tidsbegränsad försäkring.

Företaget utvidgar samtidigt verksamheten till en annan ort och öppnar en ny verkstad. Anställda på den nya verkstaden omfattas av den giltiga lagstadgade olycksfallsförsäkringen men för dessa kan även en specialförsäkring tecknas.

Försäkrade

Samtliga arbetstagare som står i anställningsförhållande samt vanligtvis delägare i aktiebolag samt bolagsmän i samfund, öppet bolag eller kommanditbolag skall försäkras med lagstadgad olycksförsäkring om de arbetar i företaget.

De personer som i sitt arbete inte obligatoriskt skall försäkras med lagstadgad olycksfallsförsäkring kan försäkras frivilligt. Sådana är t.ex. egenföretagare med sina familjemedlemmar och delägare i företag med vissa förutsättningar. (Se sidan 7 Bolagsman och delägare.)

Den lagstadgade olycksfallsförsäkringen kan även utvidgas så att den täcker olycksfall på fritiden. Olycksfallsförsäkringen för företagare är alltid i kraft på både arbetstiden och fritiden.

Mera information om frivilligt försäkrande finns på sidan 20.

Personer i anställningsförhållande

En person står i anställningsförhållande när

- han utför arbete för annans räkning
- det ingåtts avtal om arbetet
- han arbetar mot vederlag
- han är under arbetsgivarens ledning och kontroll.

Arbetet utförs för annans räkning när det inte utförs i egenskap av en självständig företagare eller yrkesutövare.

Arbetsavtalet kan antingen vara muntligt eller skriftligt. Det kan också vara ett s.k. tyst avtal varvid båda parterna godkänt avtalsförhållandet och agerar i enlighet med det.

Vederlag är i allmänhet en penninglön, men kan också vara annan ersättning för utfört arbete, t.ex. naturaförmån. Också en arbetsprestation kan vara vederlag när den utförs som ersättning för arbete som annan part har utfört.

Arbetsgivaren leder och kontrollerar arbetet när han har möjlighet att övervaka sättet för och resultatet av arbetet.

En tomtägare köper ett färdigt huspaket som också omfattar uppförandet av huset. Husleverantören betalar löner och lönebikostnader för arbetarna. Arbetarna står i anställningsförhållande till husleverantören.

Den som låter uppföra huset anställer dessutom en timmerman för arbeten inomhus. Timmermannen står i anställningsförhållande till den som låter uppföra huset. Grunden byggdes med hjälp av fem grannar. De står inte i anställningsförhållande eftersom de inte får vederlag för arbetet. Sådana personer bör den som låter uppföra huset försäkra med en frivillig talkoförsäkring.

En åkare hämtar sand till byggplatsen och elarbetena utförs av en elentreprenör. Åkaren och elentreprenören arbetar som självständiga företagare och står alltså inte i anställningsförhållande till den som låter uppföra huset.

Den anställda står i anställningsförhållande till arbetsgivaren också i det fall att han utför arbete för arbetsgivarens räkning som medlem av ett arbetslag. Också de arbetare som arbetslaget tagit som hjälp och som anstälts med arbetsgivarens samtycke, står i anställningsförhållande till arbetsgivaren.

Alla anställda skall försäkras oberoende av om anställningen är tidsbegränsad eller fortlöpande. Inte heller den anställdas ålder eller nationalitet påverkar försäkringsskyldigheten.

Ett uppdragsavtal som en familjevårdare enligt familjevårdarlagen ingått med kommunen eller samkommunen är jämförbart med ett arbetsavtal. Kommunen och samkommunen skall alltså försäkra familjevårdarna.

Företagare och familjemedlemmar

En privat företagare eller yrkesutövare samt dennes maka/make och familjemedlemmar som bor i samma hushåll som företagaren står utanför den lagstadgade olycksfallsförsäkringen även om de arbetar i företaget.

I lagstadgad olycksfallsförsäkring avses med familjemedlem en person som stadigvarande bor i samma hushåll som arbetsgivaren och är dennes eller makans/makens släkt i rakt upp- eller nedstigande led. Sådana familjemedlemmar är arbetsgivarens maka/make, arbetsgivarens egna eller makans/makens barn, fosterbarn, föräldrar, fosterföräldrar eller tidigare nämndas make/maka. Personer i registrerat partnerskap likställs med äkta par. I motsats till arbetslöshetsförsäkringen anses sambo inte vara familjemedlem.

Trädgårdsmästarens syster som stadigvarande bor i samma hushåll som trädgårdsmästaren, arbetade som biträde på trädgården. Systemen skall försäkras med lagstadgad olycksfallsförsäkring, eftersom hon inte är släkt med arbetsgivaren i rakt upp- eller nedstigande led.

Lantbruksföretagare och arbetstagare på lantbruk

De medlemmar i familjeföretag och bolagsmän i öppet bolag eller kommanditbolag eller ägare i aktiebolag som arbetar på ett lantbruk står utanför den lagstadgade olycksfallsförsäkringen när de är berättigade till ersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (OFLA).

De medlemmar i familjeföretag och lantbruksföretagare som står utanför den lagstadgade olycksfallsförsäkringen enligt OFLA kan teckna en frivillig försäkring i Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt.

Bolagsman och delägare

Delägare i aktiebolag samt bolagsmän i samfund, öppet bolag och kommanditbolag hör i regel till anställda som skall försäkras om de arbetar i företaget.

Utanför försäkringen står dock tjänsteman i ledande ställning i ett aktiebolag när han ensam eller tillsammans med sin familjemedlem som bor i samma hushåll äger över 50 % av bolagets aktier. Kriterierna för både ledande ställning och ägande skall uppfyllas. Med person i ledande ställning avses person som dagligen använder bestämmanderätt i bolaget. Vid bedömningen har delägarskapet eller antalet ägda aktier ingen betydelse. Med ägande avses direkt ägande, inte indirekt ägande via ett annat företag.

Ett äkta par äger alla aktier i ett bageri. En av makarna är verkställande direktör, den andra arbetar på kontoret. Verkställande direktören sköter bageriverksamheten och kontoristen bokföringen och faktureringen.

Delägaren som är kontorist är en anställd som skall försäkras med en lagstadgad olycksfallsförsäkring. Däremot står verkställande direktören utanför försäkringen eftersom han är i ledande ställning och tillsammans med sin familjemedlem äger över hälften av aktierna.

De delägare och bolagsmän som blir utan försäkringsskydd kan försäkras med en frivillig försäkring mot arbetsolycksfall och yrkessjukdom.

Försäkringsskydd för bolagsmän och delägare		
Bolagsform	Obligatorisk försäkring	Frivillig försäkring
Aktiebolag	Delägare , inte i ledande ställning. Delägare som ensam eller tillsammans med familjen äger högst 50 % av aktierna.	Delägare i ledande ställning som ensam eller tillsammans med familjen äger över 50 % av aktierna.
Kommanditbolag	Ansvarig bolagsman som ensam eller tillsammans med familjen innehar högst 50 % av de ansvariga bolagsmännens bestämmanderätt/det totala antalet bolagsandelar. Tyst bolagsman	Ansvarig bolagsman som ensam eller tillsammans med familjen innehar över 50 % av de ansvariga bolagsmännens bestämmanderätt/det totala antalet bolagsandelar.
Öppet bolag	Bolagsman som ensam eller tillsammans med familjen innehar högst 50 % av bestämmanderätten/ bolagsandelarna.	Bolagsman som ensam eller tillsammans med familjen innehar över 50 % av bestämmanderätten/ bolagsandelarna.
Firma eller privat företagare	Bröder, syskon Sambo som får lön	Arbetsgivaren själv eller dennes maka/make eller familjemedlem som stadigvarande bor i samma hushåll som arbetsgivaren och är släkt med arbetsgivaren i rätt upp- och nedstigande led eller dennas maka/make .

Bolagsman i öppet bolag eller ansvarig bolagsman i kommanditbolag står utanför försäkringen om denne ensam eller tillsammans med familjen innehar över 50 % av bestämmanderätten i bolaget. Om det inte finns en anteckning om bestämmanderätten i bolagsavtalet avgörs fallet enligt bolagsandelarna. I sista hand avgörs fallet efter huvudtalet.

En tyst bolagsman i kommanditbolag ingår alltid i anställda som skall försäkras med lagstadgad olycksfallsförsäkring om denne arbetar i företaget mot vederlag, oberoende om denne är familjemedlem till bolagsmannen.

Ett företag i vatten- och avloppsbranschen har två ansvariga bolagsmän, A och B. Bolagsavtalet innehåller en anteckning om att B har större bestämmanderätt. A skall försäkras med en lagstadgad olycksfallsförsäkring eftersom hans bestämmanderätt i bolaget inte överstiger 50 %.

De delägare och bolagsmän som blir utan försäkringsskydd kan försäkras med en frivillig försäkring mot arbetsolycksfall och yrkessjukdom.

Arbete utomlands och utlänning anställd i Finland

EU- och EES-länder och länder med socialskyddsavtal

I EU- och EES-länder samt länder med socialskyddsavtal är grundprincipen att försäkringsskyddet bestäms enligt lagstiftningen i det land där arbetet utförs. Utsända anställda omfattas dock av den finländska lagstiftningen under den i avtalen fastställda tiden (1-5 år). Om man vill att en utsänd arbetstagare fortfarande omfattas av det finländska socialskyddet och den lagstadgade olycksfallsförsäkringen skall arbetsgivaren ansöka om ett intyg över detta till arbetstagaren. Intyget ansöks från Pensionsskyddscentralen (blankett E 101) som förmedlar ansökan vidare till FPA.

Försäkringsskyldigheten i Finland upphör när arbetet utomlands blir bestående eller anställningen hos det utsändande företaget upphör. Den anställda kan härvid försäkras frivilligt. Försäkringen tecknas alltid av ett finländskt företag.

Länder utanför socialskyddsavtalen

En arbetstagare som en finländsk arbetsgivare sänt ut till att arbeta i ett land som inte omfattas av socialskyddsavtalen ingår i den finländska arbetsgivarens olycksfallsförsäkring. Arbetstagaren kan antingen vara i samma arbetsgivares tjänst eller kan ha sänts för att arbeta vid ett moder-, dotter- eller systerföretag inom samma ekonomiska sfär. Anställda som arbetar utomlands omfattas av den lagstadgade olycksfallsförsäkringen när anställningen i det utsändande företaget fortgår hela den tid den anställda arbetar utomlands. Det lönar sig att komplettera det lagstadgade försäkringsskyddet med försäkringar mot sjukdomar och olycksfall på fritid.

Arbetsgivaren kan ansöka om befrielse av försäkringsskyldigheten efter att arbetstagaren har arbetat utomlands över två år.

Vår internationella försäkringstjänst ger tilläggsinformation om försäkring av utsända arbetstagare på numret (09) 453 3732.

En finländsk arbetsgivare sänder en grupp montörer till Kuwait. Olycksfallsförsäkringen gäller också arbete som utförs där.

Ett finländskt företag inom elbranschen har i Litauen grundat och registrerat ett dotterbolag. En anställd från Finland sänds för att starta verksamheten på projektbasis och meningen är att han kommer tillbaka till Finland efter ett år. Olycksfallsförsäkringen för projektarbetaren enligt den finska lagstiftningen är i kraft också vid arbete i dotterbolaget.

Ett finländskt konfektionsföretag låter arbetare i Ryssland sy upp kläder. De kan inte försäkras enligt den finländska lagen.

Utlänningar i Finland

Om en finländsk arbetsgivare anställer en utländsk arbetstagare för att utföra arbete i Finland omfattas arbetstagaren av den finländska lagstadgade olycksfallsförsäkringen.

Med utsänd arbetstagare avses en anställd som vanligtvis arbetar i en annan stat än Finland och vars utländska arbetsgivare sänder arbetstagaren till

Finland för en begränsad tid. Den utsända arbetstagen omfattas av det ursprungliga arbetsgivarlandets socialskydd och arbetet i Finland förutsätter ett intyg över utsänd arbetstagare. Om en arbetstagare kommer till Finland via ett utländskt arbetsförmedlingsföretag till vilket han står i anställningsförhållande, är det oftast frågan om en utsänd arbetstagare. Om intyg över utsänd arbetstagare av någon anledning inte beviljats skall arbetsförmedlingsföretaget teckna en försäkring i Finland.

Olycksfallsförsäkringspremie

Delarna i premien

Premien för olycksfallsförsäkringen beräknas på basis av den anställdas lön samt risken för arbetsolycksfall och yrkessjukdom i arbetet. Premien för försäkrade bolagsmän baserar sig dock på FöPL-års-arbetsinkomsten. Minimipremien vid byggandet av bostads- eller fritidshus påverkas även av byggnadens volym.

Premie enligt risk

Premien för olycksfallsförsäkringen består av riskandelen, förvaltningskostnaderna för försäkringen och de lagstadgade tilläggen. Diverse återbärningar minskar premien.

Riskpremie

Med riskpremieandelen täcks ersättningarna som betalas med stöd av försäkringen. Riskpremien grundar sig på riksomfattande och kundspecifik statistik om olycksfall. I statistiken indelas skadekostnaden i tidsbegränsade och bestående ersättningar. Med tidsbegränsade ersättningar avses bl.a. läkararvoden, vård- och undersökningskostnader samt dagpenningar under perioder av arbetsoförmåga. Med bestående ersättningar avses bl.a. olycksfalls- och familjepensioner, menersättningar för bestående men samt rehabiliteringsersättningar. Bestående ersättningar utbetalas för allvarliga arbetsolycksfall, yrkessjukdomar och dödsfall. De är tämligen sällsynta men stora till sitt belopp.

Ju mer den egna skadehistorien påverkar premien, desto mer individualiserad är beräkningen av riskpremien. Beräkningssättet för premien bestäms på basis av det valda betalningssystemet.

Förvaltningskostnader

Med förvaltningskostnader täcks de driftskostnader som förvaltningen av försäkringen orsakar.

Lagstadgade tillägg

Lagstadgade tillägg utgör 16,55 % av totalpremien (år 2012). Premieandelen lagstadgade tillägg omfattar även övriga kostnader som fördelas mellan försäkringsbolagen.

Här följer en specifikation av de lagstadgade tilläggen:

- premien för fördelningssystemet som används för att finansiera bl.a. indexhöjningar av pensioner och andra ersättningshöjningar
- arbetarskyddsavgiften som används för att finansiera främjandet av arbetarskyddet

Återbärningar

Med återbärningar avses premierabatter som beviljas Tapiolas kunder. År 2012 betalas återbärningar för lagstadgad olycksfallsförsäkring enligt följande:

- Kundåterbärning på 1,5 % beviljas alla kunder som har lagstadgad olycksfallsförsäkring i Tapiola och återbärningen grundar sig på Skade-Tapiolas ekonomiska resultat. Återbärningen har beaktats i premierna i offerten.
- Rabatt för nättjänsten på 1 % (högst 1 000 euro) beviljas alla kunder som har lagstadgad olycksfallsförsäkring i Tapiola och lämnar in löneanmälan och olycksfallsanmälan via nättjänsten.

Tapiolas betalningssystem

Det finns olika betalningssystem för Tapiolas lagstadgade olycksfallsförsäkring. Med valet av betalningssystemet kan man påverka risknivån samt hur mycket premien varierar årligen. Ju mer kundens egen skadeutveckling påverkar premien, desto mer individualiserat är betalningssystemet.

Tabellpremie

Tabellpremierna grundar sig på riksomfattande statistik om arbetsolycksfall och yrkessjukdomar. Även nivån på arbetsgivarens förebyggande arbete för arbetssäkerhet påverkar premien. Olika arbeten har indelats i olika ansvarsklasser enligt risk för olycksfall eller yrkessjukdom. Premiepromillen för ansvarsklasserna fastställs årligen. Ju högre riskbenägenhet arbetet har, desto större är även premiepromillen. Eftersom kundens egen skadekostnad inte påverkar tabellpremien är den årliga premiervariationen liten.

Specialpremie

I specialpremiestystemet fastställs premien kundspecifikt. Förutom allmän skadestatistik inom branschen påverkas premien av kundens egen skadekostnad för lagstadgad olycksfallsförsäkring. Specialpremier är individuella och med hjälp av dem kan kunden påverka den valda risknivån. Premien påverkas dessutom av lönesumman och hur den fördelas till olika yrkesgrupper.

Tapiolas specialpremiestystem är

1. Moderat specialpremie (M)
2. Halvindividuell specialpremie (P-yks)
3. Flexibel halvindividuell specialpremie (PY)
4. Ypperlig specialpremie (O)
5. Begränsad självrisk (ROV)

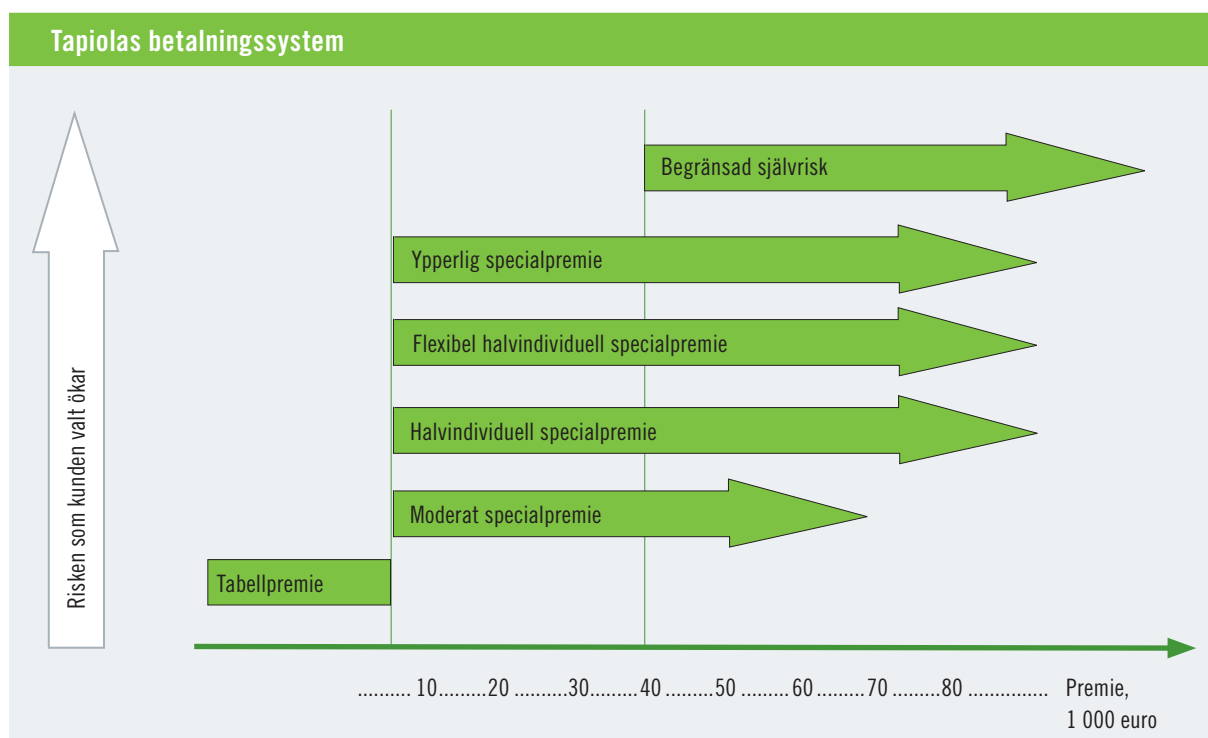
Ju mer individualiserat betalningssystem kunden valt desto känsligare är premien för årlig variation.

Betalning av premien

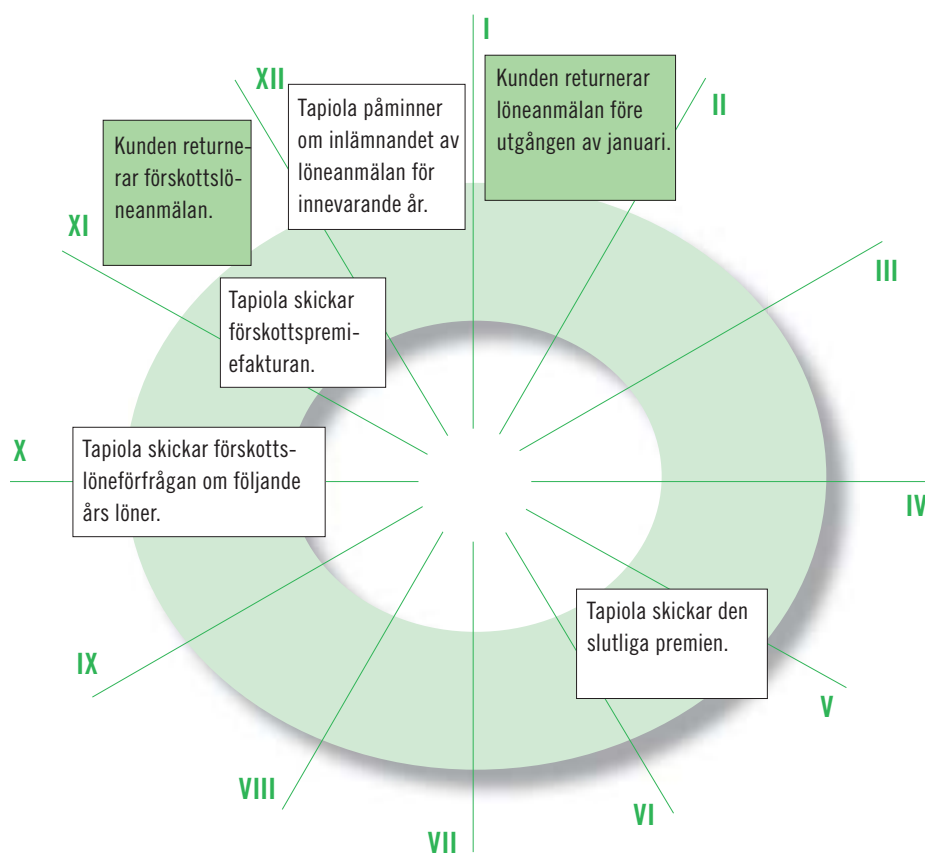
I början av försäkringsperioden betalar företaget en förskottspremie för olycksfallsförsäkringen. Den slutliga premien beräknas på basis av de verkliga löner som anmälts i löneanmälan. Löneanmälan skall lämnas in före utgången av januari som följer efter försäkringsperioden och Tapiola skickar uppgiften om den slutliga premien under den därpå följande försäkringsperioden, vanligtvis på våren.

Fastställning och betalning av förskottspremie

I början av försäkringsperioden, dvs. i början av året, faktureras förskottspremien. Förskottspremien för den första försäkringsperioden baserar sig på uppgifterna i ansökan och eventuell tidigare ersättningsstatistik. Därefter baserar sig premierna för

Årlig tidtabell för premier

följande försäkringsperioder på de senaste löne- och ersättningsuppgifterna som arbetsgivaren lämnat.

Förskottspremien för olycksfallsförsäkringen faktureras vanligtvis i en post i början av försäkringsperioden. Förskottspremier för lagstadgad olycksfallsförsäkring kan periodiseras i två, tre eller fyra premiester. Den slutliga premien höjs enligt följande:

Poster	Höjning	Förskottspremie minst
2	2,5 %	200 euro
3	3 %	300 euro
4	3,5 %	400 euro

Om premien för olycksfallsförsäkringen inte betalats senast på förfallodagen, inkasseras dröjsmålsränta enligt räntelagen. Premien för olycksfallsförsäkringen kan vid behov utmätas, varvid premien höjs med 10 % och utskökningsmyndigheten indriver utskökningsavgiften.

Löneanmälan

Före utgången av året skickar Tapiola till arbetsgivaren en blankett för löneanmälan. Arbetsgivaren

uppger i löneanmälningsblanketten löner för den gångna försäkringsperioden per yrkesgrupp. Löneanmälan skall returneras till Tapiola före utgången av januari. Det enklaste och snabbaste sättet är att lämna in löneanmälan via Företagens nättjänst.

Slutlig premie

Efter utgången av försäkringsperioden beräknas den slutliga premien utgående från de löneuppgifter arbetsgivaren meddelat i löneanmälan. Om förskottspremien varit större än den slutliga premien återbetalas överskottet till kunden. I motsatt fall skickas en tilläggsfaktura till kunden. Om inga löner betalats under försäkringsperioden, inkasseras ändå en minimipremie.

Förhandslöneförfrågan

På hösten öppnas för kunderna i nättjänsten en förhandslöneförfrågan vars syfte är att säkerställa att förskottspremien så exakt som möjligt motsvarar den slutliga premien. Om det finns väsentliga ändringar i lönerna som kommer att betalas kan sådana ändringar anmälas med förhandslöneförfrågan.

Således motsvarar förskottspremien så exakt som möjligt den slutliga premien.

Förvaltning av försäkringen

Anmälan om ändringar

Försäkringen borde alltid motsvara existerande förhållanden. Arbetsgivaren skall därför meddela Tapiola om ändringar i följande uppgifter:

- försäkringstagarens namn
- företags adress
- förvaltare av försäkringsärenden
- slutdatum för tidsbegränsad försäkring
- väsentlig ändring i lönesumman
- väsentlig förändring i det försäkrade arbetet.

Förändrade ägarförhållanden i företaget skall omedelbart anmälas, eftersom detta kan påverka försäkringsskyddet för en delägare eller bolagsman. Vid frivilliga försäkringar skall dessutom vissa andra ändringar anmälas som anges exaktare i försäkringsvillkoren.

Vid förändrad bolagsform i företaget görs en ny försäkring upp när

- ett privat företag ändras till aktiebolag
- när ett öppet bolag eller kommanditbolag ändras till aktiebolag med nya delägare
- när ett aktiebolag ändras till ett öppet bolag eller kommanditbolag.

I övriga fall fortsätter försäkringen trots förändrade ägarförhållanden förutsatt att företagsnumret inte ändras.

Ändringarna kan anmälas i ett fritt formulerat brev. Adressändring och annan ändring som inte förämrar försäkringsskyddet kan också anmälas per telefon. Ändringar kan även införas via Företagens nättjänst.

Avslutande av försäkring

En tidsbegränsad försäkring upphör när det försäkrade arbetet är slutfört. Försäkringen är dock i kraft även om arbetet fortsätter utöver det slutdatum som antecknats i försäkringsbrevet. Ett uppskattat slutdatum skall dock snarast möjligt anmälas till Tapiola, senast före utgången av den avtalade försäkringsperioden.

En fortlöpande försäkring upphör när företagsverksamheten avslutas. När försäkringsskyldigheten upphör skall arbetsgivaren anmäla orsaken och slutdatumet skriftligt till Tapiola. Om delägare i företag själv fortsätter verksamheten kan även försäkringsskyldigheten fortsätta. Vid konkurs övergår arbetsgivarens skyldigheter till konkursboet från tidpunkten för konkursen. Skuldsanering påverkar inte försäkringens giltighet.

Två bröder är delägare i ett aktiebolag. De har också andra anställda. Efter en nedskärning av verksamheten är det endast bröderna som fortsätter i bolaget. De äger hälften var av aktierna. De omfattas därför av den lagstadgade olycksfallsförsäkringen och försäkringen kan alltså inte avslutas.

Den lagstadgade olycksfallsförsäkringen upphör när utmätningsmyndigheterna vid indrivning av premien för olycksfallsförsäkringen konstaterat att försäkringstagaren är medellös eller okänd. Försäkringen upphör den dag detta faktum konstaterats.

Ersättning för arbetsolycksfall

Arbetstagaren har vid arbetsolycksfall och yrkessjukdom rätt till ersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring. Ersättningar betalas med stöd av den försäkring som gäller arbetstagaren vid tidpunkten för skadefallet. I yrkessjukdomsfall betalas ersättning av den försäkring som gällde det arbete som orsakade yrkessjukdomen.

Den primära betalaren av ersättningen är olycksfallsförsäkringsbolaget och arbetstagaren har rätt till ersättning även om skadan skulle omfattas av något annat ersättningsystem. Ersättningsbeloppet påverkas inte av en eventuell ersättning från annat håll. Ersättningarna för arbetsolycksfall kan däremot minska andra ersättningar. Till exempel trafikförsäkringsbolaget ersätter vid trafikolycka endast till den del olycksfallsförsäkringen inte ersätter. Också pensionsbolagen beaktar i sina ersättningar sådana ersättningar som utbetalas för arbetsoförmåga med stöd av lagen olycksfallsförsäkring.

Taxiföraren som skadats vid en abonnerad resa får ersättning för sina vårdkostnader och invaliditet enligt den lagstadgade olycksfallsförsäkringen, men hans söndriga kläder samt sveda och värk ersätts av trafikförsäkringen.

Den anställda har rätt till ersättning även om försäkringen inte är i kraft. Skadan behandlas då av Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund som också betalar ersättningarna.

En person anställer grannen för att tvätta fönstren i egnahemshuset. Arbetet görs under en dag. Grannen faller ned från stegen och skadas. Personen som lät tvätta fönstren hade inte tecknat en försäkring eftersom han inte varit försäkringskyldig. Ersättningar till den anställda betalas av Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund.

Ersättningsbara arbetsolycksfall och yrkessjukdomar

Arbetsgivaren skall anmäla till Tapiola om en anställd drabbas av en skada som omfattas av den lagstadgade olycksfallsförsäkringen. Det är därför bra att veta i vilka fall lagen tillämpas. Också i oklara fall finns det skäl att anmäla skadan och överlämna prövningen av fallet till Tapiola. Ersättningar enligt lagen om olycksfallsförsäkring betalas vid:

- arbetsolycksfall
- misshandel i eller på grund av arbetet
- yrkessjukdom
- en del andra kortvariga skador i arbetet
- väsentligt förvärrad annan skada eller sjukdom orsakad av olycksfall eller anställningsförhållanden.

Arbetsolycksfall

Arbetsolycksfall orsakar skada eller sjukdom och inträffar

- i arbetet
- under arbetsrelaterade förhållanden
 - på arbetsplatsen eller anslutande område
 - på resan mellan arbetsplatsen och bostaden
 - vid utförandet av arbetsgivarens uppdrag

- när den anställda försöker skydda eller rädda arbetsgivarens egendom
- när den anställda försöker rädda människoliv i anslutning till arbetet.

Också olycksfall under ovan nämnda förhållanden orsakade av krig eller väpnad konflikt anses som arbetsolycksfall. Kännetecknande för ett olycksfall är att det sker plötsligt, oförutsett och av yttre orsak. Ett olycksfall kan inte vara uppsåtligt.

Betalning av olycksfallsersättning förutsätter att det uppstår ett sannolikt orsakssammanhang mellan olycksfallet och skadan eller sjukdomen som bedömts enligt medicinska grunder.

Följande är exempel på olycksfall:

- En byggarbetare snubblar på en lastpall på marken och skadar handleden.
- En butiksexpedit halkar och skadar sig på sin sedvanliga väg till arbetet.

Misshandel i arbete eller på arbetsrelaterad resa

Försäkringen ersätter också skada eller sjukdom som uppstått på grund av misshandel eller annan uppsåtlig handling begången av annan person i eller i anslutning till arbetet, t.ex. under hemresan från arbetet.

Yrkessjukdom

Som yrkessjukdom anses sjukdom som sannolikt och i huvudsak beror på fysikaliska, kemikaliska eller biologiska faktorer i arbetet. I lagen om yrkessjukdom och anslutande förordning fastställs på vilka grunder en sjukdom anses som yrkessjukdom. I förordningen ingår också en lista över de vanligaste yrkessjukdomarna och över faktorerna som orsakar dem.

Slamret i verkstaden orsakar nedsatt hörsel. Bagaren får mjöldammsallergi på grund av vetemjöl. Dessa är typiska yrkessjukdomsfall.

Snabbt uppstående skador

I lagen om olycksfallsförsäkring har uppräknats skador som ersätts som arbetsolycksfall. Dessa är t.ex.:

- skav- eller skrubbsår
- ömhet i muskel eller sena på grund av en rörelse i arbetet om den inte beror på annat men, skada eller sjukdom
- förfrysning och solsting på grund av temperatur som avviker från den normala.

En förutsättning för att dessa skador skall ersättas är att de uppstått under en period på högst ett dygn.

Försämring av annan skada eller sjukdom

Om arbetsolycksfallet väsentligt försämrar någon annan skada, betalas ersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring för den tid den övergående försämringen varat. Också de fysikaliska, kemikaliska eller biologiska förhållandena på arbetsplatsen kan försämra en ersättningsbar tidigare sjukdom.

Ersättningar

Enligt lagen om olycksfallsförsäkring betalas kostnadsersättningar, dagpenning, olycksfallspension, menersättning, rehabilitering, begravningshjälp och familjepension.

I regel betalas ersättningarna för vårdkostnaderna direkt till vårdanstalten och för perioden av arbetsoförmåga till den skadade. Också arbetsgivaren kan få ersättningen om han betalat vårdkostnaderna eller lön under sjukdomstiden.

Kostnadsersättningar

Vårdkostnader

Enligt lagen om olycksfallsförsäkring ersätts nödvändiga vårdkostnader för skada. Dessa är till exempel av läkare ordinerade mediciner, vårdavgifter på sjukhus och läkararvoden. Från och med 1.1.2005 ersätts vårdkostnaderna vid arbetsolycksfall enligt samma grunder oberoende om vården givits på en privat eller offentlig vårdanstalt. Målet är att den skadade får vård snabbt.

Ett enstaka besök på mottagning och därtill hörande ringa vårdåtgärd och akut sjukvård ersätts utan betalningsförbindelse. För alla fortsatta vårdåtgärder

och undersökningar behövs en betalningsförbindelse från försäkringsbolaget. Vårdanstalten begär en betalningsförbindelse från olycksfallsförsäkringsbolaget. Också nödvändiga resekostnader som hänför sig till vården ersätts. Sådana är till exempel resorna till sjukhuset eller läkaren för att få vård.

Undersökningskostnader

I fall där det inte är klart om symtomen beror på olycksfall eller yrkessjukdom ersätts undersökningskostnaderna för att utreda ärendet. En förutsättning är dock att det föreligger skäl att misstänka att skadan eller sjukdomen berott på olycksfall eller förhållandena på arbetsplatsen. Också resekostnaderna orsakade av undersökningarna ersätts och till den anställda betalas resedagpenning. Inkomstbortfall ersätts däremot inte. Undersökningarna ersätts även om det skulle visa sig att det inte var frågan om olycksfallsskada eller yrkessjukdom.

Städaren uppvisar eksem på händerna. Företagsläkaren konstaterar att den anställda borde ordinerats undersökning för att fastställa om eksemet beror på arbetet. Undersökningarna visar dock att eksemet beror på armband och inte faktorer i arbetet. Undersökningskostnaderna ersätts.

Övriga kostnader

Till den skadade betalas dessutom

- ersättning för extra kostnader för hemvård på grund av olycksfallet under högst ett år efter att olycksfallet inträffade
- mentillägg när den skadade personen inte klarar sig utan utomstående hjälp eller skadan på annat sätt orsakar exceptionellt men
- klädbidrag när protes eller annat hjälpmedel sliter kläder och
- tillägg för ledarhund.

Sakskada

Om den anställda använt glasögon, hörapparat, tandprotes, stödförband eller -korsett eller protes och de gått sönder i samband med olycksfallet, ersätts också dessa.

Under hemresan från arbetsplatsen kolliderade den anställda med en annan cyklist och fick skrubbsår i ansiktet och på knäna. Också glasögonen gick sönder. Glasögonen ersattes. Kläder, skor eller t.ex. en ring ersätts om man måste skära sönder den för att vårda olycksfallsskadan. Övriga saksador ersätts inte enligt lagen om olycksfallsförsäkring.

Dagpenning

När olycksfallsskadan eller yrkessjukdomen följs av arbetsoförmåga, betalas dagpenning för tiden av arbetsoförmåga. Dagpenning betalas om olycksfallet orsakar arbetsoförmåga minst tre på varandra följande dagar med undantag av den dag olyckan inträffade. Dagpenning betalas fr.o.m. dagen efter olycksfallet och för högst ett år. Dagpenning betalas för varje dag, även för lördagar och helgdagar. Om olycksfallet alltså inträffat 1.2.2011, betalas dagpenning fr.o.m. 2.2.2011 och högst t.o.m. 1.2.2012.

Arbetsolycksfallet inträffade på morgonen 1.2.2011. Den anställda var arbetsoförmögen på grund av skadan fram till 5.2.2011. Arbetsoförmågan varade fyra dagar efter den dag olycksfallet inträffade och dagpenning betalas för dessa fyra dagar.

I ett yrkessjukdomsfall inverkar den visande dagen på perioden av dagpenning. Den visande dagen för yrkessjukdomen är den dag en person första gången besökte läkare för undersökning av sjukdom som då eller senare visade sig vara yrkessjukdom.

Den anställdas lön påverkar beloppet för dagpenningen. Dessutom beaktas den avtalade årliga arbetsinkomsten om arbetstagaren även varit företagare och tecknat en olycksfallsförsäkring för företagare enligt lagen om olycksfallsförsäkring. Om dagpenningen inte når den nivå som fastställts som minimiårsinkomst för året av olycksfallet (11 890 euro år 2012), betalas dagpenning enligt minimiårsinkomsten. Detta sker dock inte i det fall att den skadade är biinkomstpensionär som haft små inkomster från temporärt arbete. Dagpenningen till den anställda är beskattningsbar inkomst.

Dagpenningen för de första 28 dagarna motsvarar den lön arbetsgivaren betalar för sjukdomstiden eller förvärvsinkomsterna under fyra föregående veckor och därefter fastställs den enligt årsinkomsten.

Dagpenning för de första 28 dagarna efter olycksfallsdagen

Dagpenningen motsvarar den lön arbetsgivaren betalar för sjukdomstiden och dagpenningen betalas till arbetsgivaren. Arbetsgivaren skall därför i olycksfallsanmälningsblanketten meddela Tapiola den tid under vilken lön för sjukdomstiden betalats samt lönebeloppet.

Den skadade i ett arbetsolycksfall har varit arbetsoförmögen en vecka och arbetsgivaren meddelar att han betalat ut 400 euro i lön. Dagpenning på 400 euro för en vecka betalas till arbetsgivaren.

Om den skadade haft flera arbetsgivare när olycksfallet inträffade, fastställs dagpenningen enligt lönen under sjukdomstiden respektive arbetsgivare betalat eller enligt inkomster som föregår olycksfallet.

Om arbetsgivaren inte betalat lön under sjukdomstiden, fastställs dagpenningen enligt den penninglön arbetsgivaren betalat under de 28 dagar som föregick skadan. Därför skall arbetsgivaren i olycksfallsanmälan uppge penninglönen för fyra veckor före olycksfallet.

Arbetsgivaren har till den skadade betalat 1 700 euro i månaden före olycksfallet. Till den skadade betalas som dagpenning 56,67 euro per dag för den tid arbetsgivaren inte betalat lön under sjukdomstiden.

Dagpenning när 28 dagar förflutit från olycksfallet

Om arbetsoförmågan fortsätter även efter att 28 dagar förflutit från olycksfallet, fastställs dagpenningen enligt årsinkomsten.

Årsinkomst är den förvärvsinkomst personen enligt arbetsinkomsten vid skadetidpunkten troligen skulle få under ett år. Om inkomstnivån av någon exceptionell orsak är större eller mindre än den normala inkomstnivån, skall årsinkomsten bedömas att motsvara den normala nivån. I lagen om olycksfallsförsäkring finns särskilda stadganden om årsinkomster för studerande, praktikant eller annan ung person.

Årsinkomsten påverkas av lönen, semesterpremien, naturaförmånerna och alla andra vederlag för arbetet. Vid beräkningen av årsinkomsten beaktas också biinkomsterna.

När en person med månadslön på 1 700 euro får semesterpremie på 850 euro, är hans årsinkomst utan naturaförmåner, övertidsersättning eller biinkomster $12 \times 1\,700 \text{ euro} + 850 \text{ euro} = 21\,250 \text{ euro}$.

För bedömningen av årsinkomsten måste arbetsgivaren vid en arbetsoförmåga på över 28 dagar meddela arbetsinkomsten för en period av ett år före olycksfallet, exceptionella frånvaron och lönehöjningar under året före olycksfallet.

Om arbetsgivaren betalar lön under sjukdomstiden även för denna period av arbetsoförmåga, återbetalas till arbetsgivaren från dagpenningen högst det belopp som motsvarar sjuklönen som betalats till den anställda.

När årsinkomsten uppgår till 21 250 euro är dagpenningen $21\,250 : 360 = 59,03 \text{ euro}$. När arbetsgivaren ännu under en halv månad betalar 850 euro som lön under sjukdomstiden, får arbetsgivaren en ersättning på 850 euro. Resten av dagpenningen för 15 dagar betalas till arbetstägaren.

Ersättning för inkomstbortfall

Om arbetstägaren på grund av skada genom olycksfall får fysikalisk behandling, ersätts hans inkomstbortfall. Ersättningen betalas till arbetsgivaren, om arbetsgivaren betalat lön för den tiden. Ersättning betalas för högst 30 dagar under ett kalenderår. Ersättningen är beskattningsbar när den betalas till den anställda.

Olycksfallspension

När en person är arbetsoförmögen efter att ett år förflutit från olycksfallet eller yrkessjukdomen visat sig, betalas olycksfallspension för inkomstbortfallet under tiden av arbetsoförmåga.

Kassan hade haft eksem på händerna redan länge. Hon besökte första gången en läkare 5.6.2011. Vid undersökningarna hösten 2011 konstaterades eksemen vara en yrkessjukdom och hon var arbetsoförmögen under hösten 2011. Eftersom mer än ett år förflutit sedan yrkessjukdomen visade sig, betalades olycksfallspension under perioden av arbetsoförmåga.

Olycksfallspension betalas när skadan nedsätter arbetsförmågan med minst 10 % med minskad inkomstnivå som följd. Vid bedömningen av den nedsatta arbetsförmågan beaktas arbetstägarens förmåga att skaffa sin utkomst genom att utföra sådant arbete man med skäl kan förvänta sig av denne. Härvid beaktas också personens utbildning, ålder, tidigare arbetserfarenhet, bostadsförhållandena och andra jämförbara faktorer.

Till en person som på grund av arbetsolycksfall eller yrkessjukdom blivit helt arbetsoförmögen betalas en pension som uppgår till 85 % av årsinkomsten upp till 65 års ålder. Därefter uppgår den fulla pensionen till 70 % av årsinkomsten. Om skadan orsakar en partiell arbetsoförmåga, betalas en delpension som motsvarar nedsättningen av arbetsförmågan. Också delpensionen sjunker vid 65 års ålder.

En person som utför tungt arbete kan på grund av sin olycksfallsskada inte längre utföra sitt tidigare arbete. Arbetsgivaren anvisar honom ett lättare arbete mot lägre lön.

Pensionen som betalas med stöd av olycksfallsförsäkringen fastställs enligt inkomstbortfallet. Den tidigare lönen uppgick till 20 000 euro om året och lönen för det lättare arbetet till 12 000 euro om året. Därmed är minskningen i inkomsten 40 %. Som pension betalas alltså 40 % av den fulla pensionen.

Olycksfallspensionen justeras årligen med en indexhöjning.

Om arbetsgivaren betalat sjuklön för tiden av olycksfallspension, betalas pension till arbetsgivaren upp till beloppet för den utbetalda lönen för sjukdomstiden och resten av pensionen betalas till arbetstagarren. Olycksfallspension är beskattningsbar inkomst.

Menersättning

Till den skadade betalas ersättning för det men olycksfallet eller yrkessjukdomen lämnat när skadetillståndet stabiliserats, dock tidigast när ett år förflutit från olycksfallet eller yrkessjukdomen. Avsikten med menersättningen är att ersätta bestående allmänt men skadan lämnat. Menets storlek påverkas inte av arbetstagarrens yrke eller inkomster – en eventuell nedsatt arbetsförmåga ersätts separat med stöd av olycksfallspension.

Social- och hälsovårdsministeriet har fastställt invaliditetsklasserna vid olika skador. En högre invaliditetsklass ger en större ersättning. Vid mindre skador betalas en engångsersättning och vid svårare skador väljer den skadade mellan engångsersättning eller fortlöpande ersättning. Menersättningen är skattefri inkomst och den fortlöpande menersättningen är bunden till arbetspensionsindexet.

Familjepension

När olycksfallet eller yrkessjukdomen leder till dödsfall, betalas till förmånstagare en familjepension som består av efterlevandepension och barnpension. Familjepensionen är högst 70 % av förmånslåtarens årsinkomst.

Mottagare av efterlevandepension

Mottagare av efterlevandepension är änka, änkling eller sambo. En sambo är berättigad till pension om han eller hon har ett gemensamt barn med förmånslåtaren eller om de vid dödstillfället har ett av myndigheterna styrkt avtal om inbördes underhåll.

Den anställda föll från taket och dog. Han bodde tillsammans med sin sambo i den bostad de gemensamt ägde och för vilken de hade ett gemensamt lån. De hade inte gemensamt barn och inte heller avtal om inbördes underhåll. Sambon fick ingen efterlevandepension.

Efterlevandepensionen är högst 40 % och minst 15 % av den avlidnas årsinkomst. Beloppet för efterlevandepensionen beror på antalet till pension berättigade barn. Också den efterlevandes egna inkomster påverkar pensionsbeloppet. De kan minska pensionen tidigast när ett år förflutit från dödsfallet och senast från det datum pensionen till den efterlevandes pensionsberättigade barn upphör.

Berättigade till barnpension

Till barnpension berättigade är den avlidnas

- under 18-åriga barn
- 18-24-åriga studerande barn och
- under 18-åriga handikappade barn fram till 25 års ålder.

Beloppet för barnpensionen beror på antalet pensionsberättigade barn. Barnpensionen för ett barn är 25 % av arbetstagarrens årsinkomst och för fyra eller för flera barn totalt 55 %. Pensionerna är bundna till arbetspensionsindexet och är beskattningsbar inkomst för mottagarna.

Rehabilitering

Rehabilitering hör till de ersättningar som betalas med stöd av lagen om olycksfallsförsäkring. Rehabilitering ersätts om en persons arbets- och funktionsförmåga eller möjlighet att skaffa inkomst har försvagats till följd av arbetsolycksfall eller yrkessjukdom eller om sådant behov av rehabilitering uppstår senare.

Vid arbetsolycksfallsförsäkring avses med rehabilitering de åtgärder som vidtas för att främja och stöda återkomst till arbetet så att personen kan klara sig i sina arbetsuppgifter och för att minska olägenheter som påverkar arbets- eller funktionsförmågan samt för att förbättra den individuella prestationsförmågan.

Tapiola har en aktiv roll vid utredning och skötsel av rehabiliteringsärenden. Initiativet kan även tas av den skadade, arbetsgivaren eller vårdinstansen. Rehabiliteringsärendet utreds med arbetsgivaren om det är möjligt att främja återkomsten till arbetet med hjälp av åtgärder på arbetsplatsen. Som understöd vid utredningen anlitar Tapiola ofta Försäkringsbranschens rehabilitering rf (FRC). Också vid rehabiliteringsärenden är det alltid försäkringsbolaget som ger besluten och betalar ersättningarna.

Rehabilitering av arbets- och funktionsförmåga

Som rehabilitering av arbets- och funktionsförmåga ersätts bl.a. rehabiliteringsperioder i öppen vård eller anstaltvård och hjälpmedel (såsom rullstol för en rörelsehindrad person).

Yrkesinriktad rehabilitering

Med hjälp av yrkesinriktad rehabilitering främjas arbetstagarens återkomst till sitt tidigare eller nya arbete. Som yrkesinriktad rehabilitering ersätts bl.a. arbetsprövning, arbetsträning eller yrkesutbildning och hjälpmedel för arbetsuppgifterna på arbetsplatsen.

- Med hjälp av arbetsprövningen utreder man behovet av arbetsarrangemang och lämpligheten av nya arbetsuppgifter eller stöder återkomsten till tidigare arbete efter en längre period av arbetsoförmåga.
- Utbildningen kan vara yrkesinriktad fortbildning utgående från tidigare utbildning eller ny yrkesutbildning.

För rehabiliteringstiden och tiden som krävs för utredningen av rehabiliteringen och väntetiden betalas full olycksfallspension och för studerande ersätts skäliga resekostnader och övriga motsvarande kostnader. Därefter betalas vid behov även pension för en skälig sysselsättningstid på högst sex månader. Om inkomstnivån enligt den nya utbildningen är lägre än den tidigare betalas partiell pension så att den motsvarar inkomstbortfallet.

Bagaren kan inte utföra sitt arbete på grund av yrkesastma. Utbildning till elmontör ersätts och under utbildningen betalas full olycksfallspension. En elmontörs inkomstnivå är 10 % lägre än bagarens tidigare inkomstnivå och inkomstminskningen ersätts med delpension så länge som inkomstnivån inte uppnår den tidigare nivån.

Begravningsbidrag

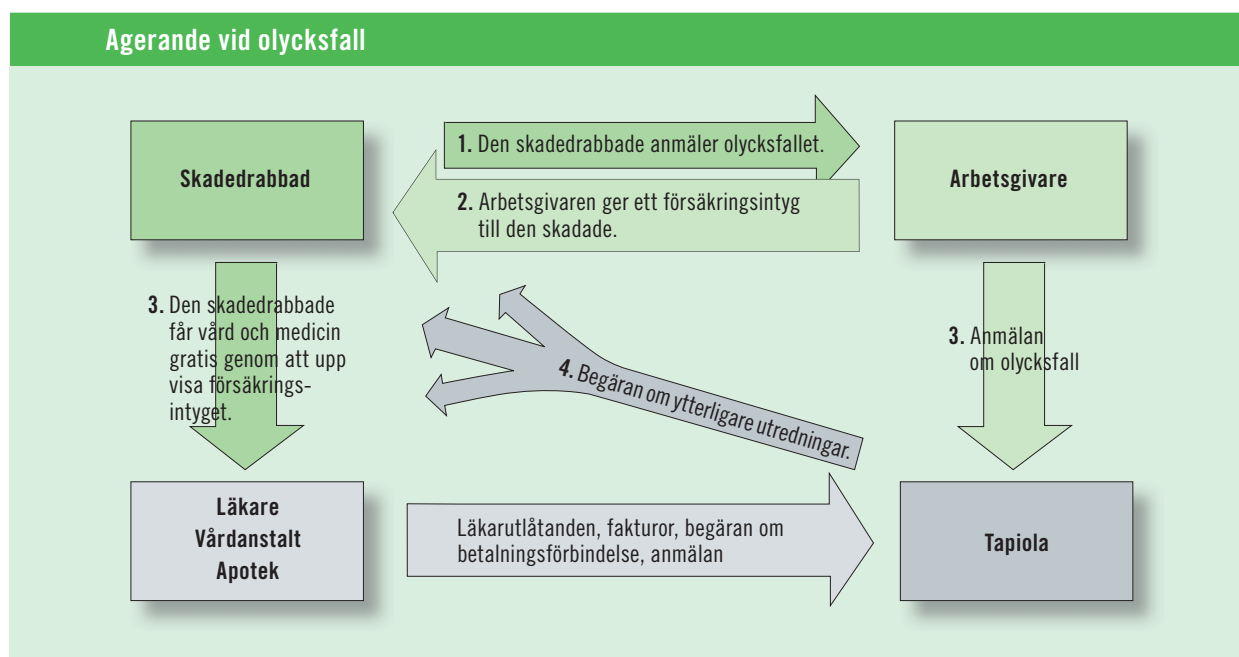
Om ett olycksfall eller en yrkessjukdom leder till döden betalar olycksfallsförsäkringen

- begravningsbidrag till dödsboet (4 570 euro år 2012).

Vid olycksfall

Vid inträffat olycksfall skall arbetsgivaren se till att den skadade omedelbart får vård. För att arbetstagaren skall få den nödvändiga vården avgiftsfritt krävs att arbetsgivaren ger arbetstagaren ett försäkringsintyg som uppvisas på vårdanstalten. Utgående från försäkringsintyget vet vårdanstalten till vilket försäkringsbolag läkarutlåtandet och fakturan skickas. Försäkringsintyget kan t.ex. skrivas ut från Företagens nättjänst eller Tapiolas webbplats.

Arbetsgivaren skall också utan dröjsmål anmäla olycksfallet och yrkessjukdomen till försäkringsbolaget på en blankett avsedd för ändamålet. Vid allvarlig skada och dödsfall skall också polisen och arbetsskyddsmyndigheterna underrättas.

En olycksfallsanmälan är nödvändig för handläggningen av olycksfallsärendet. Den görs på en blankett för olycksfalls-/yrkessjukdomsanmälan. I blanketten skall de uppgifter anges som är nödvändiga för handläggningen. En tydligt ifylld blankett försnabbar handläggningen. Anmälan om olycksfall sker enklast via Tapiolas nättjänst. Olycksfallsanmälan skall skickas även i det fall att arbetsgivaren misstänker att det inte är frågan om ersättningsbar skada eller sjukdom. Försäkringsbolaget avgör ärendet.

Ansökan om ändring

Beslut i ersättningsärenden ges utgående från olycksfallsanmälan, läkarutlåtanden (E-utlåtande) och övriga handlingar och tilläggsutredningar. Om ersättningsbeslutet inte tillfredsställer parterna, är det bra att först kontakta handläggaren. Det kan ju hända att alla faktorer i ärendet inte kommit fram när beslutet togs. Om det finns skäl för ändring kan försäkringsbolaget korrigerera sitt beslut.

På grund av ett olycksfall hade dagpenning till den skadade betalats enligt den lön den huvudsakliga arbetsgivaren betalat. Den skadade förundrade sig över att ersättningen var så låg fastän hans årliga arbetsinkomst på grund av en fast bisyssla var mycket högre. Dagpenningen beräknades på nytt enligt alla arbetsinkomster och beslutet korrigerades.

Beslut vid olycksfalls- och yrkessjukdomsärenden kan överklagas till besvärsnämnden för olycksfallsärenden. Överklagan skall göras skriftligt inom tretio dagar efter mottagande av försäkringsbolagets beslut. Anvisningar för sökande av ändring finns på beslutets baksida.

Det lönar sig att satsa på arbetarskyddet

En minskning av olycksfallen och yrkessjukdomarna förbättrar företagets lönsamhet. Många indirekta kostnader, som till exempel reparations- och utredningskostnader vid skador samt driftsstopp och produktionsbortfall kan undvikas. De indirekta kostnaderna är ofta 2-4-faldiga de direkta personkostnaderna. De totala kostnaderna orsakade av olycksfall och yrkessjukdomar kan till och med stiga till 10 % av företagets löneutgifter.

Företagets konkurrensförmåga förbättras tack vare en kostnadseffektivare och produktivare verksamhet av högre kvalitet. Dessutom är en trygg och hälsosam arbetsmiljö samt ett meningsfullt arbete förutsättningarna för en kunnig och motiverad personal som också orkar utföra sitt arbete. Arbetarskyddsnivån påverkar också tillgången på arbetskraft, arbets- och orderingången samt umgänget mellan företagen och intressegrupperna. Alla dessa faktorer är väsentliga för företagets framgång och välmåga.

Arbetarskyddet är en naturlig del av det dagliga arbetet och utvecklingen. Det bästa resultatet nås när arbetarskyddsverksamheten är en alltomspännande integrerad del av de normala styrsystemen och sköts i samarbete med personalen och övriga intressegrupper såsom samarbetspartner och myndigheter.

Tapiola ger råd i arbetssäkerhet och riskkartläggning

Tapiola utvecklar och upprätthåller säkerheten på arbetsplatser i samråd med kunderna. Utgående från företagets behov ger Tapiolas experter råd bl.a. i frågor som rör ordnandet av arbetarskydd, arbetarskyddsstadgar och normer samt de senaste utvecklingsmetoderna och -verktygen. Utbildning erbjuds både i form av föreläsningar branschvis och skräddarsydd utbildning.

Syftet med riskkartläggningen är att identifiera och eliminera faror som hotar de anställdas hälsa och trygghet. Utvärdering av riskerna är enligt dagens uppfattning det bästa förebyggande arbetarskyddet. Utvärderingen sker genom att Tapiola samarbetar med ansvarig linjeorganisation och arbetarskyddspersonal i företaget. Med hjälp av olycksfallsstatistik

som tillställs arbetsgivaren kan man bedöma företagets allmänna olycksfallsutveckling samt fokusera åtgärderna på faktorer som orsakat olycksfall.

För planering och utveckling av arbetarskyddet kan Tapiola erbjuda arbetarskyddsmaterial såsom säkerhetsguider, kontroll- och bedömningsblanketter samt material för intern utbildning.

Försäkring för fritid är en bra personalförmån

Förutom den obligatoriska försäkringen för arbetstiden kan arbetstagaren även försäkras på fritiden med stöd av försäkringar som baserar sig på lagen om olycksfallsförsäkring. Försäkringar för fritiden är ett kostnadseffektivt sätt att öka företagets attraktivitet vid rekryteringen, förbättra personalens engagemang och hantera åldersstrukturen. På samma sätt som vid den lagstadgade olycksfallsförsäkringen är premierna för försäkringar för fritiden avdragsgilla som s.k. naturliga avdrag.

Även vid försäkringar för fritiden betalas ersättningarna utan tidsbegränsningar eller övre gräns i euro. Vårdåtgärderna som ersätts med stöd av fritidsförsäkringar omfattar nu även vård som ges i den privata sektorn. Försäkringen ersätter dagpenningen till arbetsgivaren om arbetstagaren skadar sig på fritiden så att denne blir sjukskriven och om arbetsgivaren betalar lön till den skadade arbetstagaren under sjukledigheten.

Försäkringar för fritid

Gruppförsäkring för fritid

Med en gruppörsäkring för fritid kan hela personalen eller en viss personalgrupp försäkras. I den försäkrade gruppen skall minst tre personer ingå. Försäkringen är i kraft på fritiden och ersättningarna baserar sig på lagen om olycksfallsförsäkring.

Individuell försäkring för fritid

Med en individuell försäkring för fritiden kan namngivna personer försäkras. Försäkringen är i kraft på fritiden och ersättningarna baserar sig på lagen om olycksfallsförsäkring. Vid uppgörandet av försäkringen avtalas årsinkomstnivån som ligger som grund för premien och ersättningarna.

Försäkring för arbetsplatsidrott

För arbetsplatsidrott kan en idrottsförsäkring tecknas för företagets personal. Försäkringen är i kraft vid arbetsplatsidrott. Ersättningarna baserar sig på lagen om olycksfallsförsäkring.

Arbetslöshetsförsäkrings- och grupplivförsäkringspremier

I samband med olycksfallsförsäkringen faktureras också arbetsgivarens och löntagarens arbetslöshetsförsäkringspremier samt grupplivförsäkringspremien.

Arbetslöshetsförsäkring

I samband med olycksfallsförsäkringen faktureras också premien för arbetslöshetsförsäkringen som baserar sig på lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner. Tapiola redovisar premierna vidare till Arbetslöshetsförsäkringsfonden. Med premierna finansieras bl.a. inkomstrelaterade dagpenningar, arbetspensionstillägg, avgångsvederlag och lönegaranti.

Arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie

En arbetsgivare som är skyldig att försäkra sina anställda med en lagstadgad olycksfallsförsäkring är också skyldig att betala premien för arbetslöshetsförsäkringen. Premien betalas i regel på basis av samma lönesumma som premien för olycksfallsförsäkringen.

Premiebelopp

Premien 2012 är 0,80 % av den utbetalda lönesumman upp till 1 936 500 euro. Premien för den del av lönesumman som överstiger 1 936 500 euro är 3,20 %. Av utbetalda löner till delägare i företag som omfattas av den lagstadgade olycksfallsförsäkringen är premien 0,80 %.

Premier för arbetslöshetsförsäkringen indrivs inte för sådana delägare som inte obligatoriskt skall olycksfallsförsäkras, dvs. för delägare som är i ledande ställning eller som ensam eller tillsammans med sina familjemedlemmar äger över hälften av aktierna. Delägare i företag är:

1. Person som arbetar i ett aktiebolag i ledande ställning och

- själv innehar minst 15 % av aktierna/rösterna eller
- tillsammans med sina familjemedlemmar som bor i samma hushåll innehar minst 30 % av aktierna/rösterna eller
- vars familj innehar minst 30 % av aktierna/rösterna

2. Person anställd av ett aktiebolag

- som själv innehar minst 50 % av aktierna/rösterna eller
- som tillsammans med sina familjemedlemmar som bor i samma hushåll innehar minst 50 % av aktierna/rösterna eller
- vars familj innehar minst 50 % av aktierna/rösterna

3. Person anställd av ett företag

- som på ett ovan avsett sätt arbetar i företag eller samfund där han eller hans familjemedlem eller de tillsammans har en motsvarande bestämmanderätt.

Enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa anses en person stå i ledande ställning i företaget om han är verkställande direktör, styrelsemedlem eller i motsvarande ställning.

Familjemedlemmar är personens maka/make eller sambo. Äkta makar hör inte till samma familj om de bor på olika adresser till följd av separering. Familjemedlemmar är också personens släktingar i rakt upp- och nedstigande led när de bor tillsammans med honom i samma hushåll.

Också indirekt ägande kan betraktas som deläggande. Indirekt ägande är av betydelse om personen eller familjemedlemmarna äger minst 50 % av mellanbolaget.

Löntagarens arbetslöshetsförsäkringspremie

Arbetsgivaren är skyldig att innehålla löntagarens arbetslöshetsförsäkringspremie från den anställdas lön. För bolagsmän i öppet bolag och ansvariga bolagsmän i kommanditbolag innehålls ingen premie för arbetslöshetsförsäkringen. Premien 2012 är 0,60 % av den anställdas lön och 0,20 % av lönen till delägare i aktiebolag.

Arbetsgivarens bokföring skall visa de innehållna arbetslöshetsförsäkringspremierna. Det innehållna beloppet antecknas i lönebeviset och det är avdragbart i löntagarens beskattning.

Undantag vid innehållning av arbetslöshetsförsäkringspremier

Arbetslöshetsförsäkringspremier debiteras eller innehålls inte om personen är bl.a.

- arbetstagare som enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa inte har rätt till arbetslöshets-skydds förmåner (personer under 17 år och personer som fyllt 65 år). Åldersgränsens inverkan börjar i praktiken fr.o.m. den första lönebetalningsdagen i kalendermånaden efter att personen uppnått åldern.
- ansvarig bolagsman i kommanditbolag
- bolagsman i öppet bolag
- hembiträde eller -städare (med fast avgift)
- anställd som för sin huvudsyssla är skyldig att teckna en försäkring enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruks företagare. Bedömningen av huvudsyssla avgörs på basis av tiden som används för respektive syssla.

Betalning av premier

För arbetslöshetsförsäkringspremierna sänds en separat faktura; för förskottspremien i början av försäkringsperioden och för en eventuell justeringsfaktura efter utgången av perioden. Om premierna inte betalats inom utsatt tid, faktureras ränta för dröjsmålet enligt räntelagen. Arbetslöshetsförsäkringspremierna är utmättningsbara.

Effektivare övervakning av arbetslöshetsförsäkringspremier

Arbetslöshetsförsäkringsfonden har utvidgat övervakningen av arbetslöshetsförsäkringspremierna till att gälla enstaka arbetsgivare. För övervakningen har vid fonden grundats ett arbetslöshetsförsäkringsregister. Med hjälp av registret jämför fonden lönesummorna som skattemyndigheten gett med de arbetsgivarspecifika uppgifterna om premierna och lönesummorna givna av olycksfallsförsäkringsanstalterna som debiterar arbetslöshetsförsäkringspremierna.

Fallen som dyker upp i övervakningen undersöks och arbetsgivaren ges möjlighet att komplettera eller korrigera de bristfälliga eller felaktiga uppgifterna. Arbetslöshetsförsäkringspremierna som saknas debiteras från arbetsgivaren beroende på fallet högst till ett fyrdubbel pris. (Läs mera på www.tvr.fi)

Grupplivförsäkring för anställda

Arbetsgivaren är skyldig att försäkra sina anställda med en grupplivförsäkring för anställda. Försäkringskyldigheten gäller alla de arbetsgivare som verkar inom branscher med ett kollektivavtal som kräver grupplivförsäkring för de anställda. Försäkringsskyldigheten gäller således också arbetsgivare som inte är organiserade. Om försäkringen inte tecknats, kan arbetsgivaren bli tvungen att betala ersättningen till förmånstagaren. Försäkrade är i regel de anställda som omfattas arbetspensionslagarna.

En timmerman har anstälts för att bygga ett egna hemshus under en månad. Personen som låter bygga huset är enligt kollektivavtalet skyldig att teckna en grupplivförsäkring för den anställda.

Grupplivförsäkringspremie

Olycksfallsförsäkringsbolagen sköter debiteringen av grupplivförsäkringspremien. Försäkringen träder i kraft i samband med olycksfallsförsäkringen och separata fakturor och försäkringsbrev sänds. Först uppbärs en förskottspremie och efter att de slutliga löneuppgifterna är klara uppbärs en justeringspremie. År 2012 är premien på den privata sektorn 0,072 % av lönesumman och på den offentliga sektorn 0,063 % av lönesumman. För fördröjd premie uppbärs dröjsmålsränta på samma grunder som i olycksfallsförsäkringen. Premien är även utmättningsbar.

Grupplivförsäkringen för anställda betalar ersättning vid diverse dödsfall. Förmånstagare utgörs av den anställdas make eller maka och under 18-åriga barn och 18-21-åriga barn som studerar heltid. Om ovan nämnda förmånstagare inte finns kan barn som fyllt 18 år samt föräldrar få ersättning när deras arbetsförmåga och förmögenhet är så ringa att de är ekonomiskt beroende av den försäkrade. Sambo är förmånstagare endast när han eller hon lever i äktenskapsliknande förhållande med förmånslåtaren och de har ett gemensamt barn eller av myndigheterna bevitnat avtal om ömsesidig försörjning. Förmånstagarförordnandet kan inte ändras.

Ersättningens storlek påverkas av den försäkrades ålder vid tidpunkten för dödsfallet, antalet ersättningsberättigade barn samt om dödsfallet orsakats av olycksfall. Bassumman fastställs enligt den försäkrades ålder. För varje förmånstagande barn utökas bassumman med barntillägget. Vid död genom olycksfall höjs det totala beloppet av bassumman och barntilläggen med 50 %. Försäkringssumman är skattefri inkomst.

Grupplivförsäkringen för anställda förvaltas av Livförsäkringsbolaget Retro. Ersättning med stöd av grupplivförsäkringen ansöks från Retro med en specifik blankett som kan skrivas ut på adressen www.retro.fi.

En ifylld blankett kan också lämnas till Tapiola för vidarebefordran. Om den ansökande är missnöjd med ett beslut, kan utlåtande begäras från delegationen för grupplivförsäkringsärenden eller ändring sökas hos underrätt.

Tapiola betjäna

Ytterligare information samt aktuella uppgifter om lagstadgad olycksfallsförsäkring tapiola.fi/tapaturma

Alla tjänster för företagskunder
tapiola.fi/yritysasiakkaat

Företagens kundtjänst

Telefon 01019 5103 (mån–fre 8–18)
E-post: LTTvakuutus@tapiola.fi
Fax 02060 50420

Storkunder

Telefon (09) 453 3670
(mån–tor 8.00–16.00 och fre 10.30–16.00)
E-post: LTTsuurvakuutus@tapiola.fi

Företagens ersättningstjänst

Telefon 01019 5104 (mån–fre 8–17)
E-post: LTTkorvaus@tapiola.fi

Storkunder

Telefon 09 453 3700 (mån–fre 8–17)
E-post: tapiolaLTTsuurasiakaskorvaus@tapiola.fi

Internationell försäkringstjänst

Ytterligare information om försäkring för anställda som sänds utomlands (09) 453 3732.

Tapiolas nättjänst

Nättjänsten underlättar och för snabbare skötseln av försäkringsärenden. Bekanta dig med nättjänsten på adressen tapiola.fi/esittely (på finska) och ingå ett elektroniskt avtal.

Nättjänsten har många fördelar:

- Kunden kan själv uppdatera kunduppgifterna.
- Företaget kan när som helst kontrollera sitt försäkringsskydd ur den realtida avtalsförteckningen.
- Tack vare Tapiolas nättjänst är ifyllandet av löneanmälan både lättare och snabbare.
 - Alla tidigare anmälda uppgifter finns till påseende.
 - Tack vare möjligheten till mellanlagringar kan kunden fortsätta arbetet när det passar honom.
 - Felaktigheterna och utredningarna minskar eftersom nättjänsten hjälper kunden vid ifyllandet av löneanmälan.
 - Anmälan om den slutliga premien kommer snabbare.

Dessutom

- kan anmälan om olycksfall lämnas in elektroniskt via nättjänsten och tapiola.fi.
- kan kunden och Tapiola skicka skyddade meddelanden i tjänsten. Det är lätt att hålla ett företags försäkringsskydd i skick genom att t.ex. skicka Tapiola ett meddelande om ny egendom som företaget anskaffat.
- Försäkringens giltighetsintyg kan skrivas ut i nättjänsten.
- I nättjänsten kan titta på företagets arbetarkyddsstatistik.

Övriga nyttiga kontaktuppgifter

- Arbetslöshetsförsäkringsfonden TVR, www.tvr.fi
- Livförsäkringsaktiebolaget Retro www.retro.fi
- Pensionsskyddscentralen PSC, 010 7511 (växel), www.etk.fi
 - försäkring för utlandsarbete 010 751 4216 eller e-post: ulkomaanasiat@etk.fi
- Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt LPA, www.mela.fi

Ömsesidiga Försäkringsbolaget Tapiola
postadress 02010 TAPIOLA
tfn (09) 4531
FO-nummer 0211034-2, hemort Esbo

Försäkringar. Fonder. Bank.